

Vår ære

Hamsuns Glahn gir en død hund til Edvarda som han er forelsket i. Arve forbereder seg på friheten, etter å ha sittet tolv år i fengsel for drap og ran. Det fins ennå husmødre som har et velstelt hjem som det høyeste målet i livet, mens barna deres kanskje kjemper triumferende mot sultfølelsen. For mange av oss er det som kan kjøpes for penger avgjørende for selvbildet. Hva kan dette fortelle om æren? Er æren forsvunnet helt fra moderne liv?

Æresbegrepet har gjenoppstått i norsk offentlighet de siste månedene gjennom behovet for forklaring på fremmede og farlige fenomener som er importert til samfunnet vårt gjennom innvandrergupper. Debatten har vist hvilket ubehag begrepet vekker, hvor lite rom det er for ære i det moderne samfunnet. Men nettopp når ære utelukkende brukes til å forklare - og fordømme - "de andre", er det grunn til mistanke. Som om ikke "ære" tilhører vårt eget språk og har røtter i vår egen kultur?

Utgangspunktet for dette nummeret av *ARR* var ønsket om å flytte perspektivet; ra fortidens idealer og fremmede kulturer til vårt eget individualiserte, kommersialiserte og fragmenterte samfunn. Vi ville komme på sporet av moderne ære, muligens kamuflert under mer tidsmessige spørsmål om respekt, anerkjennelse, moralsk verdighet og identitet. Moderne æreskodekser er kanskje ikke som de gamle, de har mindre med kollektive normer å gjøre enn med personlige valg og verdier. Ikke desto mindre står også det moderne individet overfor de andres blikk - og sitt eget. Nettopp innenfor fragmenterte og flytende sosiale strukturer gjelder det å bli sett, å ha verdi. Men hva som gi ære, ærens symboler og grenser varierer med de ulike sammenhengene vi deltar i. Det er derfor vår ære kan være vanskelig å få øye på. Desto viktigere er det å løfte den fram. Vår ære er ikke borte, den er bare mangfoldig.

EK og SE